

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF
GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი; გ. გულუას ქ.ნა, ტელ.: 72 72 60

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 67

“ 30 ” 06 2009 წ.

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – ასფალტის წარმოება
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – შ.პ.ს „ლაგოდეხავტოზა“ ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტი, ჩოლოყაშვილის №4
3. განხორციელების ადგილი – ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტი, სოფ. კაბალი
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 11.06.09
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – სამეცნიერო კვლევითი ფირმა „გამა“

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილება

შ.პ.ს „ლაგოდეხავტოგზა“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე განსახილველად წარმოდგენილია: ლაგოდეხის რაიონის, სოფ. კაბალის მიმდებარე ტერიტორიაზე ასფალტის წარმოების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში. სოფ. კაბალი მდებარეობს საწარმოდან აღმოსავლეთის მიმართულებით, 500 მეტრის დაშორებით. სამხრეთ-დასავლეთის მიმართულებით, 750 მ-ის დაცილებით განთავსებულია სოფ. გიორგეთი. სხვა დასახლებული პუნქტი მიმდებარე ტერიტორიაზე არ არის.

შ.პ.ს „ლაგოდეხავტოგზა“-ს ასფალტის საწარმო ფუნქციონირებს ათეული წლების განმავლობაში. აქედან გამომდინარე საწარმოს ადგილმდებარეობის ალტერნატივა განხილული არ არის.

საწარმოს მიმდინარე საქმიანობა მოიცავს სხვადასხვა მარკის ასფალტბეტონის ნარევის წარმოებას, რისთვისაც იგი უზრუნველყოფილია საჭირო დანადგარებითა და დამხმარე ინფრასტრუქტურით. პროდუქციის დასამზადებლად ტექნოლოგიური პროცესი მოიცავს: მასალების მიღებას (ბიტუმი, ღორღი, ქვიშა, მინერალური ფხვნილი, დიზელის საწვავი და სხვა); მიღებული მასალების ხარისხის კონტროლს; მასალების დროებით დასაწყობებას; მასალების წინასწარ მომზადებას; მასალების ადგილობრივ ტრანსპორტირებას მომზადების ადგილიდან მათი გამოყენების ადგილამდე; პროდუქციის დამზადებას; მზა პროდუქციის ხარისხის კონტროლს; პროდუქციის დატვირთვას სატრანსპორტო საშუალებებზე, გატანას საწარმოს ტერიტორიიდან და საწარმოო ნარჩენების მართვას (გაუვნებლობა-უტილიზაცია).

მიმდინარე საქმიანობის განსახორციელებლად საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსებულია საწარმოო ობიექტები და შენობა-ნაგებობები: ასფალტის საწარმო; ჭაბურღილი; ბიტუმის საცავი; საქვავი; სატრანსფორმატორო ჯიხური; ადმინისტრაციული შენობა; შენობა დამხმარე მასალების დროებითი დასაწყობებისათვის და ავტოსადგომი.

ასფალტის ქარხნის მომარაგება ძირითადად ხდება თხევადი ბითუმით. ბითუმის შეტანა ხდება ქ. თბილისიდან სპეციალური ავტოციტერნების გამოყენებით. საწარმოს ტერიტორიაზე მოწყობილია დახურული ბითუმსაცავი.

საწარმოს ინერტული მასალების საკუთარი წარმოება არ გააჩნია და აღნიშნული მასალებით მომარაგება ხდება შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე. შემოტანილი ინერტული მასალები საწყობდება საწარმოს ტერიტორიაზე მოწყობილ სანაყაროებზე, საიდანაც საჭიროებისამებრ, ფრაქციების მიხედვით მიეწოდება შემრევი დანადგარის მიმღებ ბუნკერებს. მინერალური ფხვნილის შემოტანა იგეგმება შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე. ცემენტმზიდით შემოტანილი მინერალური ფხვნილი იტვირთება ქარხნის ბუნკერში, საიდანაც საჭიროების შემთხვევაში მიეწოდება შემრევი ბუნკერს.

შ.პ.ს „ლაგოდეხავტოგზა“ ასფალტის წარმოებისათვის იყენებს DC-117-2K-ს წარმოების სტაციონარულ ასფალტის საწარმოს. დანადგარის წარმადობაა 25-30 ტ/სთ, მწარმოებელი ქვეყანა - უკრაინა, მწარმოებელი „Кредмаш“. ასფალტის საწარმო „DC-117-2K“ წარმოადგენს სხვადასხვა აგრეგატების ერთობლიობას, რომელთა ტექნოლოგიური ურთიერთდამოკიდებულება და მუშაობა ავტომატიზირებულია. მუშა პროცესი ითვალისწინებს „DC-117-2K“-ს ტექნოლოგიურ კავშირს ბიტუმის, მინერალური ფხვნილის, ქვიშისა და ღორღის საწყობებთან. ღია საწყობიდან ცივი ტენიანი ქვიშა და ღორღი მიეწოდება კვების აგრეგატის ბუნკერს. ქვიშისა და ღორღის მიმღებ ბუნკერამდე ინერტული

მასალების გადაადგილება მოხდება ბუღდოზერით. ბუნკერებიდან მასალები მიეწოდება ლენტურ კონვეიერს, რომლის მეშვეობითაც მასალათა ნარევი გადაიზიდება საშრობ დოლში. მუშა ტემპერატურამდე გახურებული ქვიშა და ღორღი საშრობ დოლიდან იტვირთება ელექტორზე და მიეწოდება ამრევი აგრეგატის სორტირების მოწყობილობას. ამრევი აგრეგატის დოზატორები უზრუნველყოფენ ნარევიში მინერალური ფხენილის განსაზღვრული ოდენობის მიწოდებას. ბიტუმის საცავეებში თხევად მდომარეობამდე ბიტუმის გახურება მიმდინარეობს გამახურებელ-გადასატუმბი აგრეგატით (ე.წ. „ტენებით“), რის შემდეგაც ბიტუმი მიეწოდება ბიტუმმდნობს. ბიტუმმდნობში ხდება ბიტუმის გაუწყლოება და მისი მუშა ტემპერატურამდე გახურება. მზა პროდუქცია გადაიტვირთება მზა ნარევის ბუნკერში, ან პირდაპირ ავტოთვიომცლელელებში და გადაიზიდება საწარმოს ტერიტორიიდან.

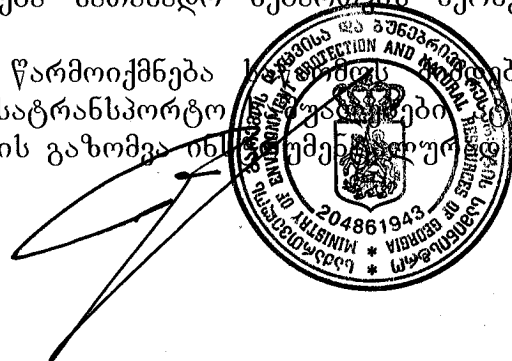
ასფალტის საწარმო უშვებს ორი დასახელების ასფალტბეტონს – მსხვილმარცვლოვანსა და წვრილმარცვლოვანს. საწარმოს მზა პროდუქციის საერთო რაოდენობიდან მსხვილმარცვლოვანი შეადგენს 55,6%-ს, ხოლო წვრილმარცვლოვანი – 44,4%-ს. საწარმო წელიწადში საშუალოდ ამზადებს 15000 ტონა ასფალტს. ასფალტშემრევი მოწყობილობის, საწყობებისა და ავტოთვიოსაცლელელების ტექნოლოგიური მართვას ახორციელებს ოპერატორი. ოპერატორის სამუშაო ადგილი სპეციალურ კაბინაში, აღჭურვილია მართვის დისტანციური პულტით.

საწარმოს სასმელ-სამეურნეო დანიშნულების წყლით მომარაგება ხდება ტერიტორიაზე არსებული ჭაბურღილის წყლით. წლის განმავლობაში სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით გამოყენებული წყლის რაოდენობაა 18,0მ³. ასფალტის წარმოების ტექნოლოგიურ პროცესებში წყალი არ გამოიყენება. ავარიული სიტუაციის შემთხვევაში, ხანძარსაწინააღმდეგო მიზნებისათვის წყალი მოიხმარება ტერიტორიაზე არსებული 50 მ³ მოცულობის რეზერვუარიდან.

სამეურნეო-ფეკალური წყლები გროვდება ტერიტორიაზე მოწყობილ ჰერმეტიკულ ამოსანიჩბ ორმოში. ორმო იცლება სპეციალური მოხმობების საშუალებით, ხოლო ჩაშვება – ქ. ლაგოდეხის საკანალიზაციო კოლექტორში, წყალკანალის მუნიციპალურ სამსახურთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე.

საწარმოს მიმდინარე საქმიანობისას წარმოიქმნება როგორც საყოფაცხოვრებო, ასევე სამრეწველო, მათ შორის სახიფათო ნარჩენები. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები გროვდება კონტეინერებში და შემდგომ თავსდება საწარმოს მიმდებარე ტერიტორიაზე მოწყობილ არასანქცირებულ ნაგავსაყრელზე. ასფალტის საწარმოს ტექნოლოგიური კვანძების წმენდისას მიღებული ნარჩენები გროვდება და შემდგომ მთლიანად ბრუნდება საწარმოო პროცესში. საწარმოს მიმდინარე საქმიანობის პროცესში წარმოქმნილი ნარჩენებიდან აღსანიშნავია სატრანსპორტო საშუალებებისა და ტექნიკის ძრავის ზეთები (წელიწადში 50-60 ლიტრი), ზეთის ფილტრები (წელიწადში 7-8 ერთეული), გადაგასული და მწყობრიდან გამოსული აკუმულატორები, გამოყენებული საბურავები, ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებული მყარი ნარჩენები და სხვა. სატრანსფორმატორო ზეთების ნარჩენები საწარმოში არ ინახება. გადაგასული და მწყობრიდან გამოსული აკუმულატორების ტერიტორიიდან გატანა ხდება სათანადო ნებართვის მქონე კონტრაქტორების საშუალებით.

ფონური დაბინძურება წარმოიქმნება სამრეწველო და სატრანსპორტო უბნებში არსებული წარმოებები და სატრანსპორტო საშუალებების მოსფერული ჰაერის ფონური დაბინძურების დონის გაზომვასთან დაკავშირებით. აღნიშნული დაბინძურება არ ჩატარებულა.

საწარმოს მიმდებარე ტერიტორიაზე და მის მახლობლად არ არსებობენ ხმაურის და ვიბრაციის ხელოვნური წყაროები, ამიტომ ამ კომპონენტების ფონური მნიშვნელობები ქარისმიერი ხმაურის სიდიდეს უდრის.

ტერიტორიის რადიაციული ფონი 8-14 მკრ/სთ კახეთის რეგიონისათვის დამახასიათებელი რადიაციული ფონის ფარგლებშია.

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშში განხილულია საწარმოს განთავსების ტერიტორიის, კერძოდ: გეოლოგიური და გეომორფოლოგიური მახასიათებლები; კლიმატი და მეტეოროლოგიური პარამეტრები; ჰიდროლოგიური რესურსების დახასიათება; ფლორა და ფაუნა; ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების ხარისხის ანალიზი; ხმაური და რადიაციული ფონის დახასიათება.

პროექტში მავნე ზემოქმედების შესამცირებლად განხილულია გარემოზე და სოციალურ ფაქტორებზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის პროცესში გამოთქმული პირობები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავს.

III. პირობები

1. საწარმოს ხელმძღვანელობის მიერ 6 თვის ვადაში დამუშავდეს და შეთანხმდეს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან მონიტორინგის (თვითმონიტორინგის) კონკრეტული გეგმა.
2. საწარმოს ხელმძღვანელობის მიერ 6 თვის ვადაში გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენილი იქნას საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროცესში გარემოზე შესაძლო ნეგატიური ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა.
3. საწარმოს ხელმძღვანელობის მიერ 6 თვის ვადაში დამუშავდეს და შეთანხმდეს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან ნარჩენების მართვის გეგმა, სადაც დეტალურად იქნება განხილული საქმიანობის დროს წარმოქმნილი ყველა ის რისკ-ფაქტორები რაც დაკავშირებულია ნარჩენების მართვასთან.
4. საწარმოს ხელმძღვანელობის მიერ 6 თვის ვადაში დამუშავდეს ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა და ობიექტი აღიჭურვოს ხანძარსაწინააღმდეგო ინვენტარით.
5. მიუხედავად საცხოვრებელი ზონიდან საწარმოს განთავსების ტერიტორიის დაცილების მნიშვნელოვანი მანძილისა, საწარმოს ხელმძღვანელობამ სისტემატური კონტროლი განახორციელოს (ექსპლუატაციით გათვალისწინებულ ვადებში) ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ემისიების შემცირების ღონისძიებების შესრულებაზე, კერძოდ ტექნოლოგიური პროცესების დაცვაზე და აირგამწმენდი სისტემის ტექნიკურ მდგომარეობაზე.
6. ჰაერის მტვრით დაბინძურების შესამცირებლად დამატებით დამონტაჟდეს მტვერდამჭერი მოწყობილობები.
7. საწარმოს ხელმძღვანელობამ უახლოეს პერიოდში შემოფარგლოს ტერიტორია ორ დონეზე მარადმწვანე მცენარეებით.
8. საწარმოს ხელმძღვანელობამ უზრუნველყოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშით გათვალისწინებული (გვ. 74-75) გარემოსდაცვითი რეკომენდაციების დაცვა და შესრულება.

IV. დასკვნა

შ.პ.ს „ლაგოდეხაეკოგზა“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტის, სოფ. კაბალის ტერიტორიაზე ასფალტის წარმოების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობების გათვალისწინების შემთხვევაში.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით.

ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახურის უფროსი

ნიკოლოზ ჭახნაკია

(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

